

Onderwijs en Examenregeling Cohort 2026

Informatie voor studenten van de opleiding

Eerste Monteur Elektrotechnische Installaties in de gebouwde omgeving (EMEI)
Niveau 3
Leerweg: BBL
Crebonummer kwalificatie: 25736

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!	4
2. Algemene informatie	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	8
3. Opleidingsinformatie	9
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht	9
4. Het onderwijsprogramma	11
4.1 Onderwijsprogramma	11
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	16
6. Studieadvies en overgangsadvis	22
6.1 Studieadvies	22
6.2 Overgangsnormen	24
7. Diploma-eisen en examenprogramma	25
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	25
7.2 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	26
7.2.1 Beroepsgerichte examenonderdelen	26
7.2.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	27
7.2.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	28
7.2.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)	29
7.2.5 Keuzedelen	30
8. Belangrijke informatie over examens	31
8.1 Examenreglement	31
8.2 Herkansingen	31
8.3 Aangepaste examinering	31
8.4 Vrijstellingen	31

Vastgesteld op 1 augustus 2026

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Deze OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In deze OER vind je zowel algemene informatie over MBO Bonaire als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Deze OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in deze OER word je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van de OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen
- Beroepspraktijkvorming (stage)
- Keuzedelen
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

Beroepspraktijkvorming (stage)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In de BPV-gids van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de wettelijke keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke keuzedelen wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen, waarin ook alle werkprocessen worden benoemd. Je maakt je keuze aan het begin van het schooljaar.

Je kunt kiezen uit onderstaande combinaties van keuzedelen¹:

A	B
1. Ondernemend gedrag (240 Ku) K1483	1. Ondernemend gedrag (240 Ku) K1483
2. 2D- Teken en (240Ku) K0279	2. Leidinggeven (480 Ku) K0061
3. Klimaatbeheersing en koudetechniek (240 Ku) K0868	3. N.V.T.

Loopbaan en burgerschap (LOB)

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma. Bij loopbaan gaan de lessen over jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk. Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uitmaken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens. Het uitgangspunt is dat je op het streefniveau van je opleiding examen doet. Deze staan vermeld in het examenplan.

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het streefniveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4:

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

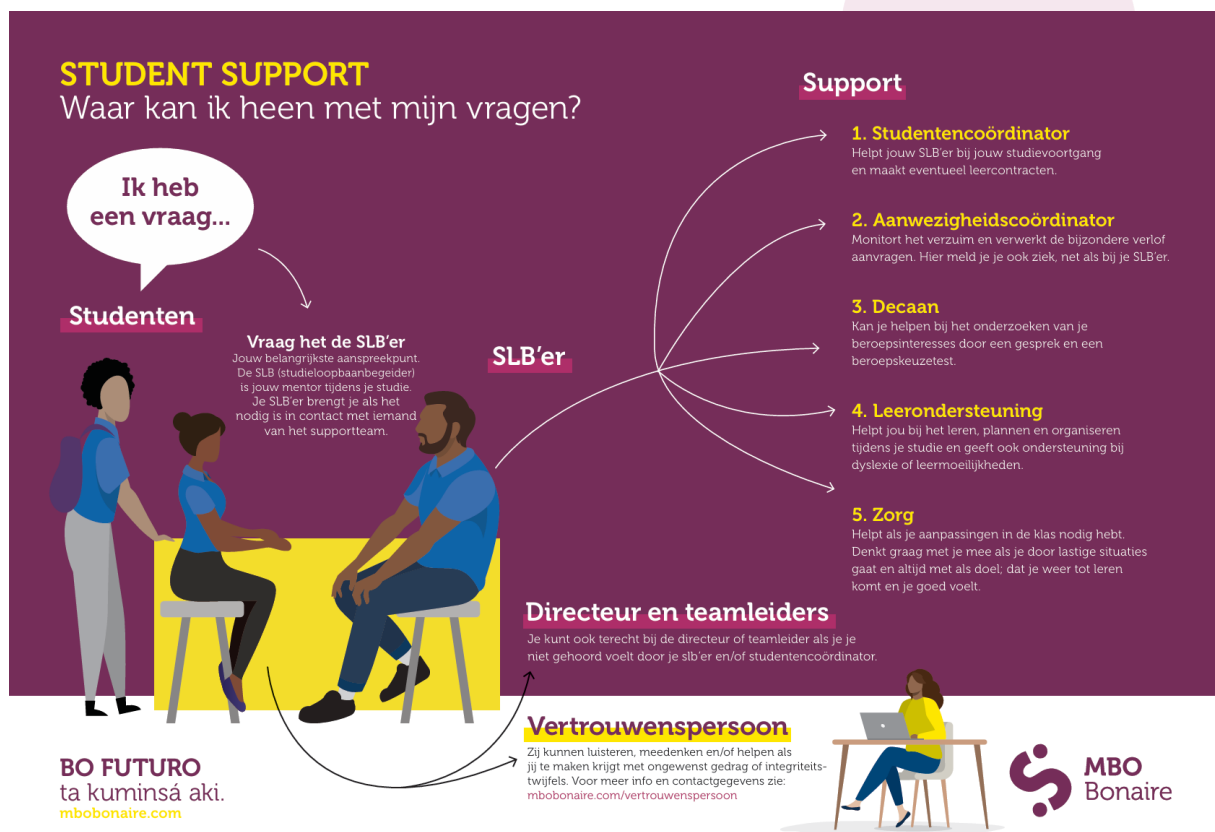
- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Wil je weten welke vakken je precies krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn voor jouw opleiding? Dit lees je in Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: B=Basis, P= Profiel, K=Kerntaak, W=Werkproces

Dossier	Elektrotechnische installaties
Crebocode dossier	23299
Versie dossier	Dossiers augustus 2022
Kwalificatie	Eerste monteur elektrotechnische installaties in de gebouwde omgeving EMEI
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2022
Crebocode kwalificatie	25736

Basisdeel – Kerntaak 1	B1-K1-W1: Voorbereiden van elektrotechnische installatiewerkzaamheden
Beschrijving B1-K1	B1-K1-W2: Demonteren en repareren van elektrotechnische componenten en leidingen
Installeren van elektrotechnische installaties	B1-K1-W3: Controleren en monteren van componenten in elektrotechnische installaties en systemen
	B1-K1-W4: Aanleggen van bekabeling voor elektrotechnische installaties en systemen
	B1-K1-W5: Afronden van de elektrotechnische installatiewerkzaamheden

Profieldeel – Kerntaak 1	P1-K1-W1: Samenstellen, controleren en testen van (complexe) (deel-)producten in de gebouwde omgeving
Beschrijving P3-K1	P1-K1-W2: Bepalen van de positie en route van componenten, kabels en leidingen in de gebouwde omgeving, tekeningen lezen en reviseren van gegevens
Begeleiden en uitvoeren van elektrotechnisch installatiewerk in de gebouwde omgeving	P1-K1-W3: Inschakelen en testen van elektrotechnische systemen in de gebouwde omgeving
	P1-K1-W4: Instrueren en begeleiden van monteur(s) en bewaken van de planning
	P1-K1-W5: Communiceren en afstemmen met betrokkenen

Leerweg:	BBL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	4800 klokuren (3 jaar)
Instroomrechten:	De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt: Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1 Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F Opleidingen niveau 4: Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F. Aanvullende eis voor aanmelding BBL een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak. Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma

Leerjaar 1

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Theorievakken <i>Elektrotheorie</i> 800.021 Wet van Ohm 800.024 Serieschakelingen 800.025 Parallelschakelingen <i>Tekenen / Tekenenlezen 1</i> 100.110 Elektrotechnisch tekenenlezen 1 <i>B-VCA</i> Basisveiligheid <i>Meten en meetinstrumenten 1</i> 1 spanning, 2 stroom, 3 weerstand, 4 serie, 5 parallel	Theorievakken <i>Elektrotheorie</i> 800.026 Gemengde schakelingen 810.070 Spoelen en condensator 800.040 Spanningsbronnen <i>Autocad 2</i> Basis beginselen Autocad <i>B-VCA</i> Basisveiligheid <i>Meten en meetinstrumenten 2</i> 1 gemengde schakeling, 2 spoelen, 3 condensator, 4 spanningsbronnen	Theorievakken <i>Elektrotheorie</i> 800.027 Weerstand van geleiders 800.050 Wisselspanning en omzetting 800.010 opwekken, distr, opsl van elektrische energie <i>Autocad 3</i> Elektrotechnische tekeningen <i>B-VCA</i> Basisveiligheid <i>Meten en meetinstrumenten 3</i> 1 Weerstand van geleiders,	Theorievakken <i>Elektrotheorie</i> 810.090 Driefasennetten 100.080 De meterkast / groepenkast 110.110 Schakel en verdeelinrichting <i>Autocad 4</i> Elektrotechnische tekeningen woonhuis <i>B-VCA</i> Basisveiligheid <i>Meten en meetinstrumenten 4</i> Groepenkast meten en testen 1 spanning 2 stroom 3 frequentie 4 Riso 5 RLO 6 Zi 7 Re 8 Aarlektesten
Praktijkvakken (huisinstallaties) Thema 100.010 Basisschakelingen en symbolen I Project 1: teknr 134534 Slaapkamer normaaldoosysteem + presentatie	Praktijkvakken (huisinstallaties) Thema 100.010 Basisschakelingen en symbolen 2 Project 2: 700.20 Toilet / badkamer + presentatie centraaldoosysteem	Praktijkvakken (huisinstallaties) Thema 100.090 Relais en relaisschakelingen Project 3: Kabel bewerken en relaisschakelingen + presentatie	Praktijkvakken (huisinstallaties) Thema 100.080D Samenstellen en tekenen van groepenkast De groepenkast 3~ N PE / 127V~/230V~ Project 4: 700.010 De woonkamer + presentatie en 112.120 installatietester
Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen	Keuzedelen
	Ondernemend Gedrag	Ondernemend Gedrag	Ondernemend Gedrag

Ondernemend Gedrag			
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Burgerschap SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB

Leerjaar 2

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Theorievakken <i>Elektriciteitsleer</i> 800.030 Magnetisme 1 & 2 810.090 Driefasennetten 110.120 Licht en verlichting (Dialux) Autocad 2 Elektrotechnische tekeningen en ontwerpen Woonhuis 1	Theorievakken <i>Elektriciteitsleer</i> 100.130 Duurzame energie 1 110.130 Duurzame energie 2 Autocad 3 Elektrotechnische tekeningen en ontwerpen Woonhuis 2 + zonn systeem	Theorievakken <i>Elektriciteitsleer</i> 110.150 Branddetectie & ontruiming 110.090 Licht & verlichting Automatisering Elektrotechnische tekeningen en ontwerpen Woonhuis 3 + Niko home	Theorievakken <i>Elektriciteitsleer</i> 110.150 Branddetectie & ontruiming 110.090 Licht & verlichting Automatisering Elektrotechnische tekeningen en ontwerpen Woonhuis 3 + Niko home
Praktijkvakken 100.100 Elektromotoren 1 (practicum) 100.150 Elektromotoren 2 (storing zoeken practicum) 110.180 Frequentieregelaars 1 (practicum) Project: 100.041 Kabelbaan en kabeldraagsystemen met motor.	Praktijkvakken 100.130 Installeren van PV-panelen Project: PV-installatie	Praktijkvakken 110.080 Gebouwbeheer systemen (Domotica Niko home) Project: Besturing loopkat	Praktijkvakken Project ontwerpen van bungalow met garage met solar installatie volgens NEN 1010 (V6)
Keuzedelen - 2d tekenen of Leidinggeven	Keuzedelen - 2d tekenen of Leidinggeven	Keuzedelen - 2d tekenen of Leidinggeven	Keuzedelen - 2d tekenen of Leidinggeven
Generieke vakken Nederlands	Generieke vakken Nederlands	Generieke vakken Nederlands	Generieke vakken Nederlands

Rekenen SLB	Rekenen SLB	Rekenen SLB	Rekenen SLB

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Theorievakken Elektriciteitsleer 110.100 Ontwerpen woonhuis en kleinbedrijf Automatisering 110.090 Gebouwbeheer	Theorievakken Elektriciteitsleer 110.170 Praktische leidinggeven Automatisering 100.050 Data-en communicatietechniek 110.090 PLC/besturing/domotica	Theorievakken Elektriciteitsleer Boek: Herhalingsopdrachten Richting proeve v. bekwaamheid Automatisering 110.090 PLC/besturing/domotica (easy relais & meclab)	Theorievakken Elektriciteitsleer Boek: Herhalingsopdrachten Richting proeve v. bekwaamheid
Praktijkvakken 110.090 Meet en regeltechniek (easy relais & meclab) Boek: Herhalingsopdrachten richting proeve v. bekwaamheid	Praktijkvakken Project: keuken en bijkeuken met 112.120 installatietester + presentatie (installeren en begeleiden) Boek: Herhalingsopdrachten richting proeve v. bekwaamheid	Praktijkvakken Project: kantoor met 112.120 installatietester + presentatie (installeren en begeleiden) Boek: Herhalingsopdrachten richting proeve v. bekwaamheid	Examen Praktijk Huis installaties Voorbereiding voor het proeve v. bekwaamheid
Keuzedelen -klimaat beheersing of Leidinggeven	Keuzedelen -klimaat beheersing of Leidinggeven	Keuzedelen -klimaat beheersing of Leidinggeven	Keuzedelen Examen klimaat beheersing of Leidinggeven
Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen SLB

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je daarom het totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (uren voor lessen, toetsen, examens)

BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages

Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.

Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

Eerste Monteur Elektrotechnische Installaties BBL												
	Jaar 1 (26-27)				Jaar 2 (27-28)				Jaar 3 (28-29)			
Periode:	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12
Aantal weken:	9	10	9	9	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke Vakken												
Nederlands	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rekenen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Burgerschap			1									
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte Vakken												
Elektro Praktijk					4	4	4	4	4	4	4	4
Elektro theorie	3	3	3	3								
Vaktekenen / CAD	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
BPV (klokuren!!)	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Keuze A												
K1483 Ondernemend gedrag	1	1	1	1	1	1	1	1				
K0279 2D-tekenen					2	2	2	2				
K0868 Klimaat en koudetechniek									2	2	2	2
Keuze B												
K1483 Ondernemend gedrag	1	1	1	1	1	1	1	1				
K0061 Leidinggeven					2	2	2	2	2	2	2	2
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Beroepsgerichte vakken per week	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6
Keuzedelen	1	1	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2
Totaal lesuren per week	10	10	11	10	13	13	13	13	12	12	12	12
Totaal (klokuren) BPV per week	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Totaal lesuren per periode	90	100	99	90	117	130	117	117	108	120	108	108
Totaal klokuren per periode	68	75	74	68	88	98	88	88	81	90	81	81

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Begeleide uren op school (BOT)	284	361	333
BPV	610	610	610
Totaal begeleide uren	894	971	943
Onbegeleide uren (Zelfstandig)	706	629	657
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Praktijk

Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We-ging	Resul-taat	Herkans-baar?
Leerjaar 2 ELP	5	Elektromotoren 1	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	5	Elektromotoren 2	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	5	Toets periode 5	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	5	Gemiddelde zichtbaar vanaf P5						
Leerjaar 2 ELP	6	Frequentieregelaars 1	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	6	Kabelbaan en kabeldraagsystemen met motor.	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
		Toets periode 6	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	6	Gemiddelde P5 + P6						
	7	Instaleren van PV-panelen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Project: PV-installatie	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Toets periode 7	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	7	Gemiddelde P5+P6 + P7						
Leerjaar 2 ELP	8	Gebouwbeheer systemen	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	8	Project: Nico / KNX home	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	8	Toets periode 8	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde P5+P6+P7+P8						
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We-ging	Resul-taat	Herkans-baar?
Leerjaar 3 ELP	9	Meet en regeltechniek	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	9	Examenbundel 1	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	9	Toets periode 9	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	9	Gemiddelde zichtbaar vanaf P9						
Leerjaar 3 ELP	10	keuken en bijkeuken	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	10	Examenbundel 2	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	10	Toets periode 10	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	10	Gemiddelde P9+P10						
Leerjaar 3 ELP	11	Kantoor	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	11	Examenbundel 3	Praktijk	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	11	Toets periode 11	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	11	Gemiddelde P9+P10+P11						

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
Leerjaar 1 ELT	1	Wet van Ohm	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	1	Serieschakelingen	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	1	Parallelschakelingen	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	1	Toets periode 1	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	1	Gemiddelde zichtbaar vanaf P1						
Leerjaar 1 ELT	2	Gemengde schakelingen	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Spoelen en condensator	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Spanningsbronnen	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Toets periode 2	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	2	Gemiddelde P1 + P2						
Leerjaar 1 ELT	3	Weerstand van geleiders	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Wisselspanning en omzetting	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	opwekken, distr, opsl van elektrische energie	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets periode 3	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	3	Gemiddelde P1 + P2 + P3						
Leerjaar 1 ELT	4	Driefasennetten	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	De meterkast/groepenkast	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Schakel en verdeelinrichting	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Toets periode 4	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde P1 + P2 + P3 + P4						
Leerjaar 2 EL	5	Magnetisme 1 & 2	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Transformatoren	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Driefasennetten	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Toets periode 5	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	5	Gemiddelde zichtbaar vanaf P5						
Leerjaar 2 EL	6	Duurzame energie 1	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Duurzame energie 2	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets periode 6	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	6	Gemiddelde zichtbaar vanaf P6						
Leerjaar 2 EL	7	Branddetectie & ontruiming	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Licht & verlichting	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Toets periode 7	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	7	Gemiddelde zichtbaar vanaf P7						

Leerjaar 2 EL	8	Ontwerpen van huisinstallaties volgens NEN 1010 verdeelinrichting	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Ontwerpen van huisinstallaties volgens NEN 1010 Keuken	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Ontwerpen van huisinstallaties volgens NEN 1010 badkamer	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Toets periode 8	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde zichtbaar vanaf P8						
Leerjaar 3 EL	9	Ontwerpen woonhuis en kleinbedrijf	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	9	Gemiddelde zichtbaar vanaf P9						
Leerjaar 3 EL	10	Praktische leidinggeven	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	10	Toets periode 10	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	10	Gemiddelde P10						
Leerjaar 3 EL	11	Herhalingsopdrachten	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	11	Toets periode 11	Theorie	90 min	School	2	Cijfer	Ja
	11	Gemiddelde zichtbaar vanaf P11						

Vaktekenen/CAD

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
Leerjaar 1	1	Basisschakelingen en symbolen I	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
TEK/CAD	1	Serie schakeling	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Wisselschakeling	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Vereenvoudigschakeling	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Dubbelpoligeschakeling	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	1	Gemiddelde zichtbaar vanaf P1						
Leerjaar 1 TEK/CAD	2	Kruisschakeling	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	2	Autocad 1 Basis beginselen	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	2	Gemiddelde P1+P2						
Leerjaar 1 TEK/CAD	3	Autocad 2 besturingskast	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	3	Autocad 3 woonhuis plattegrond	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	3	Gemiddelde P1+P2+P3						
Leerjaar 2 TEK/CAD	4	Woonhuis 1+installatie	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	5	Woonhuis 2+installatie	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
		Gemiddelde zichtbaar vanaf P5						
Leerjaar 2 TEK/CAD	6	Bedrijfspan 1	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	7	Bedrijfspan 2	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
	8	Bedrijfspan 3	Opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
		Gemiddelde P5 +P6+P7+P8						

Keuzedelen

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
Leerjaar 2 2D-tek	5,6,7	2D-tekenen (K0279)	opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
Leerjaar 3 KMBH	9.10.11	Klimaatbeheersing (k068)	opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja
Leerjaar 2&3 Leiding	5.6.7.8.9. 10.11	Leidinggeven	opdracht	n.t.b	School	1	Cijfer	Ja

Beroepspraktijkvorming

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
BPV	1 tot 12	Beroeps Praktijk Vorming	Praktijk	P1 tot 12	Bedrijf	1	B/NB	Ja

Generiek

Niveau 3/4 BBL

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
NED	1	Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Lezen	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Schrijven	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Spreken	Opdracht	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 4						
	5	Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Lezen	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Schrijven	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Gesprekken	Opdracht	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde periode 5 tot en met 8						
REK	2	Ondersteunende vaardigh	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets Verhoudingen	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Toets Procenten	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets Groot- en eenheden	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Toets 2D en 3D	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	9	Toets Omgaan kwant. info	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
BUR	3	Blok BBL	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
OND	1	Persoonlijke ontwikkeling	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	1	Samenleving	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Initiatief	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Voortouw nemen	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	3	Creativiteit	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	3	Plannen uitvoeren	Voortgang	9 wkn	School	1	OVG	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
	5	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja

	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
	9	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	10	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	11	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Portfolio leerjaar 3	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief studieadvies **(GROEN)**

Als het goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- je beroepsgerichte vakken gemiddeld voldoende zijn
- je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk studieadvies **(GEEL)**

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- als je beroepsgerichte vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- als je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief studieadvies **(ROOD)**

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- je persoonlijke omstandigheden.

- je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹**LET OP!** Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgangsnormen Beroepsvakken leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- Alle toetsen / opdrachten moeten zijn gemaakt
- Praktijk: Gemiddeld minimaal 6,0
- Theorie: Gemiddeld minimaal 5,5
- Tekenen / CAD: Gemiddelde minimaal 6.0
- Beroepspraktijkvorming jaar 1: Behaald

Overgang Generiek vakken leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- **Talen & Rekenen:** minimaal gemiddeld 5,5
  - Dit betreft een totaal gemiddelde van alle vakken
  - Wanneer een niveau 2-student werkt op Nederlands 2F geldt een minimaal totaal gemiddelde van 5,0
  - Wanneer een niveau 3-student werkt op Nederlands 3F geldt een minimaal totaal gemiddelde van 5,0
- **Burgerschap:** BBL-blok behaald
- **Ondernemend Gedrag:** 48 (niveau 3) punten behaald
- **Aanwezigheid:** minimaal 80% aanwezigheid

Overgangsnormen Beroepsvakken leerjaar 2 naar leerjaar 3:

- Alle toetsen / opdrachten moeten zijn gemaakt
- Praktijk: Gemiddeld minimaal 6,0
- Theorie: Gemiddeld minimaal 5,5
- Tekenen / CAD: Gemiddelde minimaal 6.0
- Beroepspraktijkvorming jaar 2: Behaald

Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3:

- **Talen & Rekenen:** minimaal gemiddeld 5,5
  - Dit betreft een totaal gemiddelde van alle vakken
  - Wanneer een niveau 2-student werkt op Nederlands 2F geldt een minimaal totaal gemiddelde van 5,0
  - Wanneer een niveau 3-student werkt op Nederlands 3F geldt een minimaal totaal gemiddelde van 5,0
  - **Ondernemend Gedrag:** minimaal 98 punten behaald
  - **Aanwezigheid:** minimaal 80% aanwezigheid

Wanneer een student niet voldoet aan een overgangsnorm wordt de student een bespreekgeval. De opleiding bepaalt dan of de student alsnog kan overgaan of niet. Wanneer een student aan meer dan één norm niet voldoet, wordt de student in principe niet bevorderd naar het volgende leerjaar.

7. Diploma-eisen en examenprogramma

Je vindt hieronder de diploma-eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen. Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1	Beroepsgerichte eisen	<i>Alle kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk).</i>
2	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Voor Rekenen heb je het examen (of de deexamens) voor de 5 rekendomeinen afgelegd.</i>
3	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de inspanningseisen van de opleiding.</i>
4	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'.</i>
5	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd keuzedeel heb je het examen afgelegd.</i>

*Voor deze generieke vaardigheden doe je de examens op het streefniveau zoals vermeld in het examenplan. Blijkt tijdens de opleiding dat dit streefniveau niet haalbaar is, volg je een leertraject op een lager niveau.

7.2 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder.

7.2.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgericht									
Code	Examenvorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Minimaal te behalen voor diplomering
26EME13	Proeve	B1-K1	B1-K1-W1: Voorbereiden van elektrotechnische installatiewerkzaamheden B1-K1-W2: Demonteren en repareren van elektrotechnische componenten en leidingen B1-K1-W3: Controleren en monteren van componenten in elektrotechnische installaties en systemen B1-K1-W4: Aanleggen van bekabeling voor elektrotechnische installaties en systemen B1-K1-W5: Afronden van de elektrotechnische installatiewerkzaamheden	P12	(B1-K1 + P3-K1) = samen 16 klokuren	School	Onvoldoende / Voldoende/ Goed	Onvoldoende = ≥ 1 werkproces onvoldoende Voldoende = alle werkprocessen voldoende, max. 2 goed Goed = alle werkprocessen voldoende, waarvan ≥ 3 goed	Voldoende
26EME13	Proeve	P3-K1	P1-K1-W1: Samenstellen, controleren en testen van (complexe) (deel-)producten in de gebouwde omgeving P1-K1-W2: Bepalen van de positie en route van componenten, kabels en leidingen in de gebouwde omgeving, tekeningen lezen en reviseren van gegevens P1-K1-W3: Inschakelen en testen van elektrotechnische systemen in de gebouwde omgeving P1-K1-W4: Instrueren en begeleiden van monteur(s) en bewaken van de planning P1-K1-W5: Communiceren en afstemmen met betrokkenen	P12		School	Onvoldoende / Voldoende/ Goed		Voldoende

7.2.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Niveau 3

Examenplan Nederlands									
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		cijfer (geheel cijfer)
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x	cijfer 1x	
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		

Niveau 3

Examenplan Rekenen									
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering	
Rekenen niveau 3	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO3	Vanaf P9	120 min	MBO Bonaire	Cijfer	1,0	

7.2.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Niveau 3

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)						
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode afname	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
26LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	12	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-1	Blok BBL	Bewijs afronding blok BBL	LJ1	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan

7.2.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
BPV Onderdeel	Beschrijving van het BPV Onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	Beroepshouding, verkenning en uitvoering van werkprocessen van de opleiding. Werkprocessen in de praktijk. B1-K1-W1 t/m B1-K1-W5 P1-K1-W1 t/m P1-K1-W5	Periode 1 tot 4, 2 dg p/w	610 uur	Voldoende voor: - ≥3 werkprocessen , - beroepshouding (BH1), - opdrachten, - gemaakte uren, - getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-2		Periode 5 tot 8, 2 dg p/w	610 uur	Voldoende voor: - ≥3 werkprocessen , - beroepshouding (BH2), - opdrachten, - gemaakte uren, - getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-3		Periode 9 tot 12, 2 dg p/w	610 uur	Voldoende voor: - ≥4 werkprocessen , - beroepshouding (BH3), - opdrachten, - gemaakte uren, - getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald

De student dient per BPV aan minimaal **3 werkprocessen** te hebben voldaan. De selectie van werkprocessen is afhankelijk van het leerbedrijf en de beschikbare werkzaamheden op dat moment.

Uiterlijk aan het einde van leerjaar 3 (BPV-3) moeten alle werkprocessen aantoonbaar met een voldoende zijn afgerond om in aanmerking te komen voor diplomering.

7.2.5 Keuzedelen

De student heeft de keuze tussen versie A of B. (Versie A keuzedelen K1483 en K0279 en K0868) (Versie B keuzedelen K1483 en K0061)

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examenvorm	Exameninhoud / Werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K1483	1. Verslag/Vlog 2. Eindgesprek	Ondernemend Gedrag <i>D1-K1: Toont ondernemend gedrag</i> - D1-K1-W1 Onderzoekt het eigen ondernemend gedrag in een bepaalde omgeving - D1-K1-W2 Onderzoekt kansen en mogelijkheden voor ondernemend gedrag - D1-K1-W3 Past ondernemend gedrag toe met ontwikkelingsgerichte en/of veranderingsgerichte initiatieven	7/8	90 minuten Onderdeel -1: 60 min -2: 30 min	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O
De student kiest één of meerdere van onderstaande keuzedelen:							
K0868	Proeve	Klimaatbeheersing en koudetechniek D1-K1: Voert werkzaamheden uit aan klimaat- en koude installaties	12	4 uur	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O
K0279	Proeve	2D-Tekenen - D1-K1-W1: Verzamelen van informatie voor het tekenen D1-K1-W2: Maken van 2-dimensionale tekeningen D1-K1-W3: Afronden van tekenwerkzaamheden. - D1-K1-W2: Maken van 2-dimensionale tekeningen - D1-K1-W3: Afronden van tekenwerkzaamheden	5/6	6uur	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O
K0061	Proeve	Leiding geven - D1-K1-W1: Plant en verdeelt de werkzaamheden - D1-K1-W2: Stuurt medewerkers aan (in projecten) - D1-K1-W3: Begeleidt medewerkers bij werkzaamheden - D1-K1-W4: Wisselt informatie uit met medewerkers (in werkoverleg	12	180 minuten	School	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website (onder 'Praktisch'). Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen. Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de examencommissie (EC).

8.3 Aangepaste examinering

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De EC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt dat de student deze aanvraagt bij de EC.

8.4 Vrijstellingen

Heb je in een eerdere opleiding al een examenonderdeel behaald dat aansluit bij je huidige opleiding? Dan kun je zelf een vrijstelling aanvragen bij de Examencommissie. Je levert daarbij de bewijsstukken aan die nodig zijn om je aanvraag te beoordelen. In het vrijstellingenbeleid behorend bij het examenreglement van MBO Bonaire (<https://mbobonaire.com/praktisch/>) lees je voor welke examenonderdelen je vrijstelling kunt aanvragen, hoe de aanvraag verloopt en op basis waarvan de Examencommissie je aanvraag beoordeelt. De Examencommissie neemt het besluit over je aanvraag. Krijg je vrijstelling voor een examenonderdeel? Dan betekent dit niet automatisch dat je ook vrijstelling krijgt voor het bijbehorende onderwijs.